

zahorata.com

7 години списание

ЗА ХОРАТА

ЮЛИ 2012 • Година VII

Мария и Силвестър

Колко е важно да
бъдеш сериозен?

Chambao

Ритъмът на едно
лудо лято

Иво Райчев

За спорта и скандалите
по света и у нас, за
сцената и дипломата за
професионален имитатор

Само за снимка

Сенегал

Песни от страната
на баобабите

Сезон на Вкус

80 страници футбол, тълпи от фенове,
музика, пътешествия, купон
и още нещо...

3,95 лв

Това е откъс от списанието.

Цялото списание може да намерите в Библио.бг

www.biblio.bg

Празни пространства

Мислите се превръщаха в думи, думите в изречения, изреченията в текст, променящ се според мястото. Запълниха пространството и то придоби друг смисъл, форма, обяснение. Това, от което се нуждаеше в момента, бе малко шанс, за да продължи да открива празните пространства около себе си. Така както смръзените ветрове обещаха всяка цепнатина на настоящето, така и тя се опитваше да намери свое пространство – там, където ще е необходима. Нямахше нужда да е специалист по всичко. От тази категория имаше достатъчно и навсякъде, дори там, където се нуждаеха само от тесни специалисти, беше претърпано със специалисти по всичко. Вече няколко пъти се оказваше в едно пространство с подобни претенции и преживяването не беше от най-приятните. Те бяха повече и по-издръжливи, отколкото си представяше и можеше да понесе. Раздуваха се във всички посоки и заемаха цялото свободно пространство до задушаване и когато не останеше нито един милиметър чист оптимизъм, прогонени от собствената си неосъщественост, се прехвърляха на следващото. Никога не създаваха свое собствено, ново място, отиваха там, където вече имаше нещо създадено, така оцеляваха... Тя не беше такава. Отказваше да продаде порива си, усещането, че създава нещо за първи път, че запълва свое собствено пространство по образ и подобие, несрещани преди, за дребни стотинки. Предпочиташе да се изправи, макар и бавно и на моменти несигурно, пред предизвикателствата, отколкото да води сигурно съществуване, описано в полицата на някой мазен, крайно незаинтересован и неприятно услужлив застраховател. И сега, изправена накриво пред необживяното пространство, си повтаряше: „По-добре напрегнатото очакване от оправданите неизвестности, отколкото лепкавото споделяне в нечие друго пространство“. Знаеше какво е оставила там, откъдето тръгна, и това нямаше да се промени, сега искаше да разбере къде ще я отведе пътят, за да е сигурна, че тук е мястото ѝ. Беше готова за следващото крушение или успех така, както никога преди. Решението да гребне срещу очакванията и този път се оказа нейното. Нищо не можеше да замени аромата на свободен избор.

Е. Гаджева

ЗА ХОРАТА

www.zahorata.com

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

Елеонора Гаджева-Бонева

РЕДАКТОР

Деница Езекиева

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН

Теодор Манолов

АВТОРИ

Анастасия Манлихер, Вихра Василева, Владимир Стоичков, Галина Кубратова, Енрике Санчо, Дияна Китева, Зора Нейкова, Ивайло Харалампиев, Луна Петкова, Мария Пумпалова, Марта Пейчева, Милена Джарова, Нина Божигарова, Оля Стоянова, Соледаг Мора, Цвете Ангелова

ФОТОГРАФИ

Ангел Цветанов, Антоан Божинов, Живко Джакков, Любомир Сергеев, Манол Дончев, Нели Гаврилова, Петя Чолакова, Радич Банев, Светослав Куцаров, Смаранга Сангулеску, Соня Станкова

РЕДАКЦИОНЕН ДИРЕКТОР

Свилена Враноева

ИЗДАВА

Grain Advertising Ltd.

ПЕЧАТ

Алианс принт

РЕКЛАМА

Grain Advertising; Милена Петрова
гр. София, ул. Лега 1, ет. 5
тел: 935-69-44
grain_advertising@dir.bg

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

гр. София 1000, ул. Лега 1, ет. 5
тел: 935-69-93

E-MAIL

contact@zahorata.com

Авторски шрифтове: Его Циротин

Списание За ХОРАТА се издава от Grain Advertising Ltd. Всички права са запазени. Никаква част от това издание не може да бъде репродуцирана без изричното писмено разрешение на издателя.

ISSN 1314-3239

3,95 лв.

М

омиче, родено от пясъка, с тюркоазена роба и шамия в цвят портокал..., море и пустиня, ръце, нажежени до кръсък, небе от сълзи, прегърнали топлинното. Слънце, като спомен от гореща целувка, пътуване към себе си... Загорялото лято, приседнало кротко на пясъка... история недоразказана.

Ла Мару

Целуната

ОТ ЛЯТОТО

Хора

От Вихра Василева
Ангел Цветанов, снимки

ИЗВЪН ДРУГИТЕ

Мария Силвестър и Силвестър Силвестров
за уменията да избягаш

К

огато преди години се запознах с Мария, още в първите минути ми направи впечатление свободата на гумите ѝ. В тях имаше някаква безкрайно приятна искрена волност, която ме караше да се усмихвам, да се чувствам чудесно в компанията ѝ и да я харесвам. После, един ден, докато си говорехме за нещата от живота, за плановете си и за мъжете си, тя каза за Силвестър: „Аз знам, че той е моят мъж, и не бих искала никои други!“ В нашия интересен малък свят, сгушен в центъра на Балканите, в който всеки постоянно недоволства не само от онези, чиито живот не го засяга, ами и от най-близките си, да чуеш нещо подобно е истинско откровение. То те зарежда с положителни мисли, кара те да търсиш хубавото, а не лошото в хората и да вярваш, че всеки от нас на тази Земя си има своята половинка.

От последната ми среща с Мария минаха години, когато се видяхме, тя тъкмо беше родила малкия Давид и няма да забравя как заедно влязохме в стаята, където беше Силвестър, а той се обърна към нея и каза: „Ти пак ли си толкова красива?“ Интонацията трябваше да бъде нарочно укоризнена, но в думите му имаше безкрайно много любов, имаше я онази гордост, която всяка жена иска да усети в сърцето на своя мъж, и онова вълшебно усещане, че двамата са едно цяло... И за да не продължа в същия стил, защото усещам, че започвам да ставам размекната сладникава, говорейки за тях, а те са последните хора, за които това би било подходящо, ще кажа, че именно уникалната връзка помежду им беше една от причините за това кратко интервю за ваканциите и за уменията да избягаш от останалия свят.

Разбира се, отговорите им бяха пълни със смях, ирония и любов към живота. И, разбира се, не бях и очаквала други.

Какво е за вас ваканцията?

Силвестър: Леопардови бански костюми, токчета в пясъка, а ние с Мария не знаем къде сме и около

нас отново няма никого!

Мария: Случвало ни се е наистина да спираме и да питаме някого: „Извинете, къде сме?“. Така се изгубваме в почивката си, че после не можем да се намерим... или точно обратното – още се колебая.

Силвестър: Във ваканциите ни няма нищо планирано и никои не знае какво става. Закуска в гората, обяд на плажа, вечеря – кой знае къде? Ние сме номади. Никога не се задържаме на едно място повече от няколко часа.

Мария: Фиксираме само някаква дата и оттам използваме ваканцията като прост претекст за пътуване... неангажиращо, свободно, красиво и интуитивно. Спираме там, където ни харесва, тръгваме, когато получим факс.

А факсове – дал Бог!

Какво задължително слагате в багажа, когато тръгвате нанякъде на „почивка“?

Силвестър: В багажа слагаме единствено кемпъра, а там си има всичко.

Мария: Преди време бях много прецизна в събирането на багаж, но по дивите плажове, на които ходим, на втория ден разбираш, че нямаш нужда

Момичето с чадър

© Хуан Мануел Кастро Прието /Agence VU, снимка

Момиче Сурма, Етиопия, 2005

„Натери си работа,
която обичаш,
и цял живот
нята да ти се налага
да работиш.“

Миражът на свободата

Наскоро един познат ми каза: „Всяко дете се нуждае от свое собствено лично време, в което да прави, каквото си поиска.“ Прав е. Ние, възрастните, вече сме влезли в коловозите на живота си и надали бихме успели да се измъкнем от тях. Но децата са онези чудни любопитни създания, които трябва да опитват, да експериментират, да обмислят наученото, да кроят планове, да прекрачват границите, да ожулват коленете си, да падат и да стават, да се възторгват и отчайват и сами да се надгъхват да започнат отново. Така, като ме гледаш на високите ми токчета, дали ще повярваш, че и аз съм ловила жаби?

Кубчето на Рубик наобратно

Прави ми впечатление една особена носталгия, една особена пристрастеност на моето поколение към филма *Синьо лято*. На пръв поглед няма обяснение защо го харесвахме и харесваме толкова, че чак телефоните на мнозина от нас звънят с мотива от него. Той просто разказваше за ваканцията на група деца в едно малко градче край море. Но ето – това беше тяхното време, време за срещи с непознати, време за

опознаване на различните, време за житейски уроци, време за влюбвания, за опознаване на тъгата и смъртта, време за помъдряване и порастване. Ваканцията – различна от всяка друга.

В тези първи дни на лятото аз чакам ваканцията на сина си с такова нетърпение, сякаш е моята собствена. Несъмнено част от ангажиментите ми около неговото училище ще отпаднат, но ще се появят нови, свързани с организацията на свободното му време.

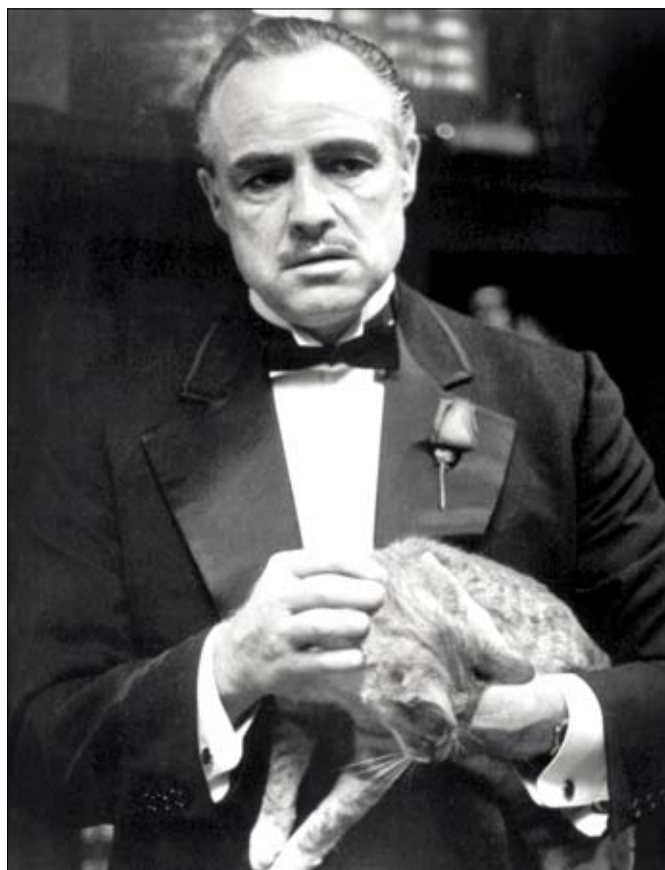
” Шистовият газ би позволил на държавите от бившия съветски блок като Полша, Румъния и Украйна, които са силно зависими от руския естествен газ, да скъсат с Москва, която използва газа като политическо оръжие.“

A woman in a grey hoodie is the central focus, looking directly at the camera with a serious expression. She is holding a white protest sign with red text. The background is blurred, showing other people and a sign with blue text.

Кой ще плати **високата цена** на евтината енергия?

ДОБИВЪТ НА ШИСТОВ ГАЗ – НОВИЯТ СВЕТОВЕН ИГРАЧ
В ПОЛЕТО НА ЕНЕРГЕТИКАТА И ПОЛИТИКАТА

Протест в София на 26 ноември 2011 срещу добиването на шистов газ на територията на страната.

На 1 юли се навършват
осем години
от смъртта на големия

Марлон Брандо

Всичко изиграп в киното,
всичко изгубил в живота

*Гигантски дългове,
диабет, тегло
от 180 килограта,
син убиец, дъщеря,
извършила
самоубийство ...*

Своего погребение планира приживе, оставяйки запис с точна инструкция. Шествието би искал да води Джек Никълсън, а по време на церемонията по кремирането му да говори Майкъл Джексън.

„Ако филмовата индустрия ми плащаше толкова пари за миенето на поговете в студиото, колкото и за участията в киното, то тогава бих искал да мия погове...“

Осем години без Кръстника

Марлон Брандо – бунтар за цяло едно поколение, човекът, който промени актьорското изкуство. Като резултат на своята ексцентричност и упоритост той разгръща изцяло своя гений и умира в четвъртък 1 юли 2004 година в болница в Лос Анджелис на 80-годишна възраст.

От момента, когато става известен на *Бродуей* и след това с филмите си, минават почти 60 години. За съжаление младото поколение го познава вече само като герой на скандали, а не като гениален актьор, озарил американската култура като светкавица. Със сигурност това е един от най-големите американски актьори, а всички звезди, които се появяват в Холивуд след това, носят следа от неговата личност.

Легендата Брандо се дължи на малко роли, които остават в историята. На 23 години играе на *Бродуей* епохалния Стенли Ковалски в *Трамвай желание* на Тенеси Уилямс, годината е 1947. За *Бродуей* го открива младият режисьор Елия Казан, а малко по-късно Брандо се превъплътява в тази роля и във филма. Ще го свързваме винаги с *На кея*, *Дивият*, *Кръстникът*, *Последно танго в Париж* и *Апокалипсис сега*.

Актьор, който говори с пренебрежение за актьорството

Никога не приема за себе си ролята на холивудска звезда. Не се появява на връчванията на наградите *Оскар*. Презира филмовото комерсиализиране, повтаря, че никога не е искал да бъде филмов актьор. „Това, което правим, няма нищо общо с културата, а е само правене на пари“, казва в популярното телевизионно шоу на Лари Кинг. Омаловажава професията на актьора. „Актьорството е най-малко загадъчно от всички занаяти. Всеки път, когато ни е необходимо нещо от някого или се стараем да скрием нещо, или се преструваме – играем.“

Но има и други факти – преди първия си филм – *Мъжете* от 1950, в който играе инвалид от войната, той прекарва няколко седмици в приют за ветерани. Много зрители след това са убедени, че за филма наистина е ангажиран инвалид. Като за човек, омаловажаващ актьорството, се изказва с проникнове-

ние и познания по въпроса: „Най-важна е близостта с публиката. Тя определя всичко. Именно тогава е най-лесно да се забележи кое е заучено държание и кое автентично преживяване.“

За пари в Холивуд

Голямо влияние върху кариерата му има детството. „Ако си бил нежелано дете, ако всичко, което си правил, е било неприемливо, подсъзнателно търсиш такава идентичност, която останалите биха приели“, разказва за своите преживявания в родния дом в семейство на алкохолици. Роден е на 3 април 1924 година в Омаха, щата Небраска. Неговият баща, също Марлон, никога не казва за него добра дума, разказва Брандо в публикуваната през 1994 автобиография *Песните на мама*. Майка му е неособено талантлива актриса, изпаднала в алкохолна зависимост, за която пиенето става по-важно от семейството.

Брандо е посредствен ученик, а от военното училище в Минесота, където го изпраща баща му, го изхвърлят заради пушене и неподчинение. Контузия на коляното го спасява от мобилизиране във войската и участие във войната.

Пристига в Ню Йорк през 1943 година и почти веднага се записва в актьорски курс. Още тогава неговите колеги студенти забелязват, че техниката на актьорската игра я усеща инстинктивно, че няма смисъл да я учи.

Когато казват на студентите да изиграят ролята на пилета, върху които трябвало да падне атомна бомба, всички бягат наоколо ужасени, крещейки силно и гледайки небето. Брандо стои спокойно. „Независимо от обстоятелствата кокошката трябва да мъти яйцата. Какво я интересува някаква си бомба?“

Холивуд го изкушава след първия му успех на *Бродуей*. Там обаче не го приемат веднага, всъщност това никога не се случва. Изискването е звездите да дават тон в модата и елегантността – Брандо обикновено се появява публично с протрити дънки и избеляла тениска.

Самият той никога не крие какво мисли за холивудския свят: „Единствената причина да съм тук е фактът, че нямам достатъчно морална сила, за да откажа па-

Разказвачи на истории

От Елеонора Гаджева
Светослав Куцаров, снимки

Стефан Аршинев, гайтанджия

12 НИШКИ ТРАДИЦИЯ

ИМА ИСТОРИИ, КОИТО ЧАКАТ ДА БЪДАТ РАЗКАЗАНИ

Така говори планината

„Важно е какво намираш, когато дойдеш, и какво ще оставиш, когато си тръгваш – усмихнатата жена кръстоса ръцете си и погледна планината, тя беше част от нея. – Живея във Враца от дълго време, не ми се ходи другде, можех, но не го направих, научих се да обичам това, което ме заобикаля. Мястото има история, има минало и прекрасна природа. А ако си отворен да видиш и да почувстваш, планината ще ти покаже много, хората – и тук има и от добрите, и от лошите, ама то къде няма?“

Аз срещнах само от първите през трите дни пътуване из Врачанския балкан. Говорих с хора, слушах ги и пак говорихме, топли, лъчезарни и реалисти, рядко срещани, мисля си, затова все повече правят впечатление. За тях и още много ще ти разказвам по-нататък, а сега, защото стоим на прага на лятото и все по-често в плановете ни се спират предложения за прохлада, за свежо зелено и пръски от планински водопади, ще ти покажа едно от подходящите места във Врачанската планина.

Неделя сутрин. Денят подскача с хлапашка закачливост към Згориград, а от съседните дворове наперени обитатели се стягат да го посрещнат. Аромат на прясно мляко и топли мекици ме връща в

детството, усмивката на нашата домакиня Роза не ми дава да си тръгна от спомена за дните с моята баба и сутрините с топли мекички и сладко от горски плодове. Згориград е на пет километра от Враца, през прохода Вратцата, тъкмо в полите на планината. Къщите са големи и лични, миньорски, разказа ми Роза. „Сега мината не работи, хората са все по-изморени от нямане, но не се оплакваме. Имаме къщата за гости, посрещаме и изпращаме всеки, почукал на вратата, общуването с нови хора ни прави щастливи.“ Така изглеждат семейство Антонови със своята уютна къща с малък и китен двор, широко отворени врати, вкусни гозби и големи гостоприемни сърца.

Песни от страната на баобабите

ЗА СЕНЕГАЛ, КОЙТО ПЕЕ И РАЗКАЗВА ИСТОРИИ

На аголу по Западно-Атлантическо крайбрежие на Африка, отвъд Сахара – великото безводно море, там, където пясъчните ветрове забуват слънцето, се намира Сенегал. Лежи сгушен в ивицата Сахел – пустинен къс земя, който е мост между дюните на Сахара и дърветата баобаб на саваната. Ако не успееш да срещнеш тази страна и нейните хора, ние ще ти разкажем за тях.

Пясък и вода

В пясъците на времето земите на Сенегал са станали свидетел на възход и падение на царства, империи и колонии; през IX век страната е част от Кралство Такрур, през XIII век попада под териториите на Империята на Гана, а през XV европейски колониални сили като Португалия, Холандия и Великобритания оставят тук кървавия отпечатък на търговията с роби. След три века под френско управление страната получава своята независимост през 1960 година. Родина на поета-президент Леополд Седар Сенгор, Сенегал е една от най-политически стабилните страни на континента.

Реки и приливни блата се разстилат като нишки на дантела по тъмнокафявата ѝ земя. Фламинго, пеликани и костенурки са горди дълголетни владетели на непокътнати природни паркове. Калейдоскоп от цветни френски къщи с потънали в цвят веранди подремват сладко под песните на жаркото слънце, закътани сред оживени пазари и улици, които вечер танцуват под кадифени мелодии на хавански джаз.

Лица и цветове

Приветстваща, топла и гостоприемна, страната е кръстопът на етноси, сред които племената уолоф, пулар, серер и мандинга, чиито традиции са златните нишки в културното богатство на

” Реки и приливни блата се разстилат като нишки на дантела по тъмнокафявата земя. Фламинго, пеликани и костенурки са горди дълголетни владетели на непокътнати природни паркове. Калейдоскоп от цветни френски къщи с цъфнали веранди подремват сладко.“

Ако тръгнеш към Сенегал...

Страната попада в субекваториалния климатичен пояс. Има два ясно изразени сезона – сух и дъждовен. Сухият сезон трае от ноември до май и съвпада със зимното полугодие в северното полукълбо. Понякога в продължение на месеци не пада нито капка дъжд. Дъждовният сезон е малко по-кратък и трае от юни до октомври. Най-дъждовният месец в годината е август.

zahorata.com

ЗА ХОРАТА

АБОНАМЕНТ

Абонамент за 1 година – 36 лв.

Всеки абониран се за списание **За ХОРАТА** получава подарък – пакет от месечните броеве на списанието за 2011 година.

Списание **За ХОРАТА** е на пазара всяка трета събота от месеца!

Адрес на абоната:

Град/село

Пощенски код

ж.к./ул. № бл. вх. п. к.

Име

За контакти: тел.

e-mail

Плащане

В брой

Адрес на редакцията:

София 1000, ул. *Леге* 1, ет. 5

Чрез пощенски запис

Адрес на редакцията:

София 1000, ул. *Леге* 1, ет. 5, списание **За ХОРАТА**

02/935-69-94, 02/935-69-93

www.zahorata.com

Важни са хората!

**Библио.бг - платформа за електронни книги и
списания**

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

